

Orsós Anna

Habilitált egyetemi docens, a PTE-BTK Neveléstudományi Intézet, Romológia és Nevelésszociológia Tanszék vezetője.

Diplomáit a Pécsi Tanárképző Főiskola magyar-orosz szakán (1985) és a PTE pedagógia szakán (2000) szerezte. Doktori fokozatot 2008-ban a Pécsi Tudományegyetem Neveléstudományi Doktori Iskolában szerzett. Doktori disszertációját a beás nyelv megőrzésének témakörében írta.

Tanári pályája kezdetén a bonyhádi Széchenyi István Általános iskolában magyar-orosz szakos tanárként dolgozik, majd a szekszárdi Garay János Gimnáziumban tanít. 1992-ben csatlakozik a Gandhi Gimnázium alapító tanárainak csapatához, részt vesz az iskolaszervezésben, a pedagógiai koncepció kidolgozásában. Az oktatás megkezdésével osztályfőnök és mentortanár, a családlátogató csoport tagja. 2002-ig tanít a gimnáziumban.

1994-től 1998-ig a kaposvári Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskola vendégtanára - beás nyelvet oktat, és közben beás nyelvkönyvet és szótárat jelentet meg. 1997-től állandó vendégtanár a PTE Romológia tanszékén (akkor még: JPTE BTK Nyelvtudományi Tanszék Romológia Specializáció), 2002-től főállású tanárként dolgozik ugyanitt. 2002-2010-ig a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézetének félállású munkatársa. 2010 óta az ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar, Interkulturális Pszichológiai és Pedagógiai Központ félállású tanára.

Tudományos tevékenysége a beás nyelv tanításához és a hátrányos helyzetű tanulók oktatásához kapcsolódik. Nevéhez kötődik a beás írásbeliség, a beás nyelv első szakszerű megjelenése.

Mindezt aktív gyűjtőmunkája tette lehetővé, amit beás cigány közösségekben folytatott, főként az Ormánság területén. Beás népdalokat, népmeséket és igaz történeteket gyűjtött.

E munka következtében több kiadványa jelent meg, amelyek közül a Beás nyelvkönyv, Beás-Magyar, Magyar-Beás szótárok az első, és a beásul tanulók számára máig alapvető jelentőségű, művek. Jelentősek még a beás nyelvű dalokat és meséket tartalmazó gyűjtései, valamint önállóan és tanítványaival végzett fordításai is.

Beás nyelvterületen végzett gyűjtőmunkája eredményeként elkészítette a beás nyelvvizsga akkreditációs anyagait, aminek következtében 2002-ben a Pécsi PROFEX Nyelvvizsgaközpont keretében létrejött az első akkreditált beás nyelvvizsgahely, amelynek 2009-től a vezetője. 2004-től az OKÉV közép- és emelt szintű érettségi vizsgáin a beás nyelv tantárgyi elnöke és vizsgáztató tanára. 2006 óta a Nyelvvizsgát Akkreditáló testület külső szakértője. Egyéb tudományos és szakmai tevékenységei például: 2008-tól MTA Köztestületi tag, 2011 óta az Országos Köznevelési Tanács tagja. Számos kitüntetésben részesült, ezek közül kiemelve: Solt Ottilia-díj (2000), PRO RENOVANDA CULTURA HUNGARIAE Trefort Ágoston közoktatási díj (2006), Nemzetiségekért díj (2012).